Agricola, Georg: Georgii Agricolae Libri Qvinqve De mensuris & ponderibus: In quibus pleraq[ue] a Bvdaeo & Portio parum animaduersa diligenter excutiuntur
Basel, 1533 Seite 37

quorundam medicorũ qui Romæ egerunt emplastra recenſet, dubitat num Romanorum ſextarium an Atticorum indicẽt. Siquidem Romanus uncias uiginti menſurales· Atticus, qui medicis in uſu eſſe cepit, decem & octo comprehendit. Verba ipſius, quibus id de ſextario Romano explicat, quod nũc probare uolo, hæc ſunt. Ξέστου δὲ νομίζω μεμνῆσθαι τὸν ἥραν τοῦ ῥωμαϊκοῦ. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἀθηναίοις οὔτε τὸ μέτρον ἦν, οὔτε τοὔνομα τοῦτο. νυνὶ δὲ ἀφ' οὗ ῥωμαῖοι κρατοῦσι τὸ μὲν ὄνομα τοῦ ξέστου παρὰ πᾶσιν ἤδη τοῖς ἑλληνικῇ διαλέκτῳ χρωμένοις ἔθνεσιν. αὐτὸ δὲ τὸ μέτρον, οὐκ ἴσον τῷ ῥωμαϊκῷ. χρῶνται γὰρ ἄλλος ἄλλῳ ξεστιαίῳ μέτρῳ. παρὰ γοῦν τοῖς ῥωμαίοις, ὁ ξέστης ἔχει μίαν λίτραν καὶ ἡμίσειαν καὶ ἔτι πρὸς, ὡς εἶναι τὰς πάσας οὐγγίας κ̄, ἃς τὸ πολὺ τοῖς κέρασι μετροῦσιν, ἐντετμημένοις ἔξωθεν γραμμαῖς κυκλοτέρεσιν. ἔνιοι δὲ ψευδῶς ὑπειλήφασι τὸν ῥωμαϊκὸν ξέστην ὀκτωκαίδεκα μετρικὰς ἔχειν οὐγγίας. ἔοικεν οὖν καὶ ὁ ἥρας ὅταν κοτύλην γράφῃ, τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ξέστου σημαίνειν. ἤτοι δὲ τὰς, θ̄, δηλοῖ οὐγγίας ἐκ τοῦ λιτραίου κέρατος, ἢ τὰς δέκα. τοῦτο γὰρ ἄδηλον. quod eſt. Sextarij autem Romani Herã meminiſſe arbitror. Nam Atheniẽſibus neq; menſura neq; nomen hoc erat· nunc uero ex quo Romani rerum potiũtur, ſextarij nomen omnibus, qui Græca lingua utuntur, exiſtit: at ipſa menſura Ro-

http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/agricola1533/0039
© Universitätsbibliothek Heidelberg